Brassó, 1893. IX. évfolyam. 54-ik szám. Kedd, május 9.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . . 3 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Grosz Gusztáv lottókollektorjában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinának, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kapu-utcza 24. szám alatt, hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
D. ZAKARIÁS JÁNOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Laptulajdonos:
A Közművelődés irodalmi és münyomdai részvtárs. Kolozsvár.
Kiadó: Bernstein Márk — Brassói Közművelődés nyomda.

Óvodáink jubileuma.

Csendben, zajtalanul ültük meg Brassó vármegye és Brassó óvodái fennállásának 10 éves jubileumát vasárnap délelőtt.

A szük óvodahelyiségben szorongtak az óvónők, a gyermekek, az ünnepen résztvevő ref. egyházi dalárda tagjai, a szülők, több tanférfiu — s az érdeklődő hölgyközönség.

Szük volt szivünk is az örömnek, melyet abban a látottak ébresztettek. Örültünk, mint emberek, örültünk, mint magyarok.

Örültünk, mikor láttunk egy munkában megöszült, de ifju lelkü embert, a ki a jó tett nemes tudatával tekintett vissza óvodáink tiz éves multjára, saját munkájára; s örvendve olvastuk le arczáról a jól eső örömet, a mint elmondta saját féltve, szeretve ápolt gyermekének: az óvodáknak 10 éves történetét s a mint hazafias ihlettel beszélt annak jövőjéről.

Örültünk, látva az óvónők derék, törekvő, társadhatlan csapatát, kik szeretettel, odaadással óvják, gondozzák és tanitják a kedves kisdedeket minden szépre, jóra, nemesre, hasznosra.

Örültünk, legjobban örültünk a piros pozsgás, duzzadó arczu kicsikeknek, kik ragyogó arczczal és szemekkel, örvendve, vidáman daloltak s kedélyük frisseségével, igazi tavaszi napfényt varázsolt a kódós, esős, hűvös légkörbe.

Örültünk a kiállitott apró-cseprő dolgoknak, játékoknak, az óvodás gyerekek munkáinak, mert annak látása arról győzött meg bennünket, hogy a játék mellett játszi bár, de hasznos munkát, s mi fő, munkásságot tanulnak, munkakedvet szereznek a kis gyermekek az óvodában.

S örültünk, igazi hazafias lelkesedés szállotta meg keblünket, midőn mind e jelenségekben a magyar kultura terjedését és jótékony hatását észleltük s egy szebb jövő csiráját láttuk.

Áldja Isten a társadhatlan munkásokat, áldja Isten munkájokat.

Dr.

*

A szentjános-utczai óvoda helyiségben folyt le a szép ünnepély; ugyanott van a gyermekmunkák kiállitása, melyet még e hét folyamán megtekinthető.

A jubiláris ünnepélyt az ev. ref. egyházi dalárda nyitotta meg, Nagy Ferencz áll. isk. tanitó karnagy vezetése alatt elénekelve a magyar Hymnuszt. A mint elhangzottak az „Isten áld meg a magyart“ imára készö szavai, Kovács Ferencz kir. tanácsos, tanfelügyelő mondotta az alábbi ünnepi beszédet:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Emléknnep tartására gyülünk fel ma ide, az ártatlan gyermekek e szent csarnokába.

Ma épen 10 éve, hogy a Brassó vármegyei 9 csángó-magyar községben sok küvdelem és fáradság után 10 állami nyári óvodát s egy hónappal később a 11 iket is megnyitottuk. Tiz év egy nemzet életében nem sok szabadulva életének egész tevékenységét nem zetalkotó hivatásának szentelheti.

Ezzel egy időben szélesbeant a közönyösség, mely a nemzeti élet eme kulturösait a áltbatalansag büvös fátyolával vonta be; a tegnap még észe sem vett iskola ma a nemzeti művelődés templomává emelkedett; a tegnap még lenézett tanitó a nemzeti kultura apostolává kenetett fel.

S ebben nincs is semmi tulzás. A ki alaposan ismeri az iskolát hatásaiban, épitő erejében; a ki figyelemmel kisérte már, hogy a tanitó szakértő keze hogyan alakitja a nyers szellemi anyagot, hogy a mindenre egyaránt fogékony ifju lelkek mily valogatás nélkül szivja fel az elé adott táplálékot: nem lehet kétségben a tanitó fontos nemzeti missziója iránt, nem lehet kétségben az iránt, hogy a nemzedék olyan lesz, milyennek az iskola nevelj; vagyis a milyen a tanitó, olyan a kulturális fejlődés iránya, olyan a nemzeti élet egész jövője.

S pedig a tanitó nemzetalkotó munkásga nemzár kozik csupán az iskola falai közé. Aki saca az iskolában tanitó valaki, akkor a legjobb esetben is csak fél ember, mint nöllenőri szoktuk mondani; az iskolán kivül a társadalom is tömérdek követelőekkel áll vele szemben, s ha erőit, képességeit teljesen hazafias hivatásának akarja szentelni, mint jótékony szellem kéllhoty áthassa a társadalmi életnek minden mozzanatát. S ez a kötelesség réá nézve sokkal terhesebb, mert sokkal több áldozattal jár, mint ammaz az iskolában. Lásunk egy pár példát.

Mint az egyház szolgája ő az, kinek legkevésbbé lehet tagitani a szolgálatban. Papjának hivatalos dolga akad, hir elenében el kell u.annia. És abban nincs fennakadás; a tanitó ur papul egyel helyette s a jámbor nép nem veszi rossz néven, sőt szivesen meghallgatja már csak változatosság kedvéért is, gyermekeinek tanitóját . . .

Önkéntes zenekarok, dalárdák keletkeznek. Azaz csak keletkeznének — meg van rá az ember anyag, még csak a vezető szakértelem hiányzik. Most mindenkinek szeme a tanitón akad meg; hisz ő a zenének született mandatariusa. Aztán az az egy pár este hétenként nem a világ. Hogyne tenné meg az ember, mikor anyai rosszitól vonhatja el ez által a fiatalságot, mikor anyai kellemes perczet szerezhet vele a község egyházi és társas életének.

Majd óskéjtő egylet alakul, vagy a fiatalságnak kedve kerekedik az ifjasczi. S mióta ne; hiszen az ösmiréseinek a nemes foglalkozásnak kétségkivül ez is egy módja; s hozzá még elég vonzerővel bir arra nézve, hogy a jótékony czélnak is hozzon valamit a konyhára. Primadonnák vagy hős-szerelmesek még nem oly köszivűek, hogy jó szóval meg ne lehessen nyerni őket a szent ügynek. Igaz, hogy szindarabot ez ideig csak eleven-ben látott valamennyi s a rendezés itkát sem lesthette el K ön a vandorszinésza társasságtól. De mitsek is, hisz itt van a tanitó ur! Némelyik már azt is hallotta róla, hogy valamikor nagy bravourral játszotta a Vén bakancsos Ficzi szerepét a Peleskei notáriusban jó kántor volt, a Gonosz Pistát pedig mintha csak az ő szavaiva irták volna. És a tanitó ur szivesen enged a nyájas felkérésnek: szinészkedik. Miért ne? Ifju korának kedves emléki vczlnulnak el szemei előtt. S aztán az néhány este egy pár hónapon keresztül! Talán még neki is időtöltés!

Közelog a tél bozontos szakallával. A szegény nebulók már nem látogathatják mezitlá a tudomány csarnokát. A nyári viganó mká kezd tulságosan szellős lenni. Jó volna, ha volna nálunk is egy katholikus meg egy protestáns nőegylet, melynek gyönged gondoskodása szeretettel ruháza fel a nemzet ezen liliomait. De a hol az nincs, vagy a hová az ők jótékony keze sem hat el? . . . Kongyos egylet kell alakiani. S hogy a tanitó legyen annak mindenese, az igen természetes, hisz magának is segitve van, ha szzal apaszija iskola-mulaszottlanak számát, aztán meg ő ismeri a gyermekeket, ő tudja legjobban, hogy hol lép fel leghatásosabb szükség, neki van legtöbb ideje az efféle pepecső munkára

Az olvasókörben könyvtárnokra volna szükség. Sok buzgó tagja van az egyesületnek, vállalkozó is akadna talán, a jónkarat egyikben sem hiányzik. De a ki az egész élettel másnemű foglalatosságtól szinte, mint szivesen temetkezik a könyvek labyrintusába. Ajánlatok tevése, megrendelés, köttetés, szamozás, leltározás, kiadás, bevétel, stb. stb. mind, mind olyan aprólékos dolgok, — és mégis értenü kell mindenikhez, és mégis mindenik sok időt vesz igénybe; sok idővel pedig e küzdelmes világban nem minden ember

TARCA.

A tanitó ur.

A tanitók fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat iméntlefolyt tárgyalása hatalmas eszméket hozott felszinre. Eszméket, melyek méltán gondolkozóba ejtik az embert, s nem tudja, hogy a felett sajnálkozzék-e, hogy államfentartásunk e fontos elveinek ily késön jutunk öntudatára, avagy remegjen ama gondolattól, hogy a felpattant szikra most is csak pillanatnyi csalóka fény, s hogy pár nap multa ennek fölött is napirendre tér a világ, mint annyi más dűrvés gondolat fölött.

Fényes vonalkért emelkedik ki a vita szóhalmazából ama gondolat, hogy a magyar nemzet, ha még egy másik erredővel is magkar erni, — ha azt akarja, hogy nemzeti fennállását, politikai sulyát biztositsa az európai czivilizáció népek konczertjében: ne a Duna-hidak szaporitását, márványpaloták emelését tekintse első feladatának, hanem fordituson több figyelmet a nemzeti kultura elhanyagolt ügyére, áldozzon többet az iskolákra és azok tanitóira, mert „a nemzetek életét ma már nem a szurenyos erő védi, hanem a nemzeti műveltség által kifejtett erős nemzeti önérzet, mert a nemzet jövője nem márványpalotákban lelik, hanem a szupfedett iskolákban, mert nemzeti politikát csak nemzeti iskola által lehet csinalni“, csak az által, ha annak „tanitója az élet nyomasztó gondjaitól szabadulva életének egész tevékenységét nemzetalkotó hivatásának szentelheti.

Ezzel egy időben szélesbeant a közönyösség, mely a nemzeti élet eme kulturösait a áltbatalansag büvös fátyolával vonta be; a tegnap még észe sem vett iskola ma a nemzeti művelődés templomává emelkedett; a tegnap még lenézett tanitó a nemzeti kultura apostolává kenetett fel.

S ebben nincs is semmi tulzás. A ki alaposan ismeri az iskolát hatásaiban, épitő erejében; a ki figyelemmel kisérte már, hogy a tanitó szakértő keze hogyan alakitja a nyers szellemi anyagot, hogy a mindenre egyaránt fogékony ifju lelkek mily valogatás nélkül szivja fel az elé adott táplálékot: nem lehet kétségben a tanitó fontos nemzeti missziója iránt, nem lehet kétségben az iránt, hogy a nemzedék olyan lesz, milyennek az iskola nevelj; vagyis a milyen a tanitó, olyan a kulturális fejlődés iránya, olyan a nemzeti élet egész jövője.

S pedig a tanitó nemzetalkotó munkásga nemzár kozik csupán az iskola falai közé. Aki saca az iskolában tanitó valaki, akkor a legjobb esetben is csak fél ember, mint nöllenőri szoktuk mondani; az iskolán kivül a társadalom is tömérdek követelőekkel áll vele szemben, s ha erőit, képességeit teljesen hazafias hivatásának akarja szentelni, mint jótékony szellem kéllhoty áthassa a társadalmi életnek minden mozzanatát. S ez a kötelesség réá nézve sokkal terhesebb, mert sokkal több áldozattal jár, mint ammaz az iskolában. Lásunk egy pár példát.

Mint az egyház szolgája ő az, kinek legkevésbbé lehet tagitani a szolgálatban. Papjának hivatalos dolga akad, hir elenében el kell u.annia. És abban nincs fennakadás; a tanitó ur papul egyel helyette s a jámbor nép nem veszi rossz néven, sőt szivesen meghallgatja már csak változatosság kedvéért is, gyermekeinek tanitóját . . .

Önkéntes zenekarok, dalárdák keletkeznek. Azaz csak keletkeznének — meg van rá az ember anyag, még csak a vezető szakértelem hiányzik. Most mindenkinek szeme a tanitón akad meg; hisz ő a zenének született mandatariusa. Aztán az az egy pár este hétenként nem a világ. Hogyne tenné meg az ember, mikor anyai rosszitól vonhatja el ez által a fiatalságot, mikor anyai kellemes perczet szerezhet vele a község egyházi és társas életének.

Majd óskéjtő egylet alakul, vagy a fiatalságnak kedve kerekedik az ifjasczi. S mióta ne; hiszen az önmiréseinek a nemes foglalkozásnak kétségkivül ez is egy módja; s hozzá még elég vonzerővel bir arra nézve, hogy a jótékony czélnak is hozzon valamit a konyhára. Primadonnák vagy hős-szerelmesek még nem oly köszivűek, hogy jó szóval meg ne lehessen nyerni őket a szent ügynek. Igaz, hogy szindarabot ez ideig csak eleven-ben látott valamennyi s a rendezés itkát sem lesthette el K ön a vandorszinésza társasságtól. De mitsek is, hisz itt van a tanitó ur! Némelyik már azt is hallotta róla, hogy valamikor nagy bravourral játszotta a Vén bakancsos Ficzi szerepét a Peleskei notáriusban jó kántor volt, a

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

elismerésel tölti be feladatát. Bizony, nagy nap az 1883. év május hó 7-ik napja Brassó város és Brassó vármegye közművelődési történetében s megérdemli, hogy ma e napra hálásan visszaemlékezhessünk! E nap nélkül nem lenne ma két magyar Emke óvoda Brassóban, nem épitette volna 1885-ben Nagy István, a közelebb elhunyt alföldi emléki emberbarát, ezt a magyar óvodát, melynek falai között ma nemzeti ünnepet szentelünk s az ő nevét is jótevőink között hálás szivvel emlegetjük. Ilyen következménye volt reánk nézve annak, hogy 1882-ben közénkbe hozta az isteni gondviselés néhai Szathmáry Károly kisdedóvodai kormánybiztost. Hogy mit miveltünk mi 10 év lefolyása alatt az óvodaügy fejlesztése érdekében, hogy miként fejlesztettük azokat évről évre, fokról fokra, megirtam rész letesen kis füzetében, melynek czime „A brassóvármegyei tizenegy magyar kisdedóvoda illetőleg nyári menedékházak 10 éves története" melyet kinyomattam a mai nagy nap emlékére.

Nem ismétlem tehát azokat itt, a mit mindenki elolvashat abból könyvemben odahaza s azután megőrizheti családi körében a késő unokák számára is, mint a brassóvármegyei magyarság óvodaügy közművelődési történetének becses emlékjapiát. Az én feladatom ma csakis az, hogy hálával és legőszintébb köszönettel adózzam ma még egy szer mind azoknak, a kik ügyemet ezen óvodák létre hozásában, fentartásában és fejlesztésében 10 év lefolyása alatt támogatni kegyesek valának. Első helyen állnak itt néhai Trefort Ágoston és utána gr. Csáky Albin mostani vall. és közokt. miniszterelnök, néhai Gönczy Pál és Berzeviczy Albert mostani vall. és közokt. államtitkaraink, néhai Szathmáry Károly kisdedóvodai kormánybiztos. Ide lent a megyében az összes magyar értelmiségi, főszolgabirák, közigéi szolgálók, jelkészek és néptanítók. Áldja meg az Isten mindnyájokat, a magyar óvoda-ügy érdekében kifejtett lelkes támogatásukért! Legutóljára hagytam, a kiket legelőbb kellett volna megemlitenem: az óvonőket, kik valódi ügy- és honszeretettel áldoztak életüket a magyar kisdedek megmentésére, azoknak testi és lelki fejlesztésére, óvására ezen 10 év lefolyása alatt. A legczintebb elismerés koszurját nyujtom itt ma nekik, mert ők voltak a letünt 10 év alatt a legfőbb tényezők, nekik kellett legyőzni a nép lelkében az óvoda iránt való előítéleket, idegenkedést és megnyerni a szülőket az óvoda emberbaráti szent ügyének és ők ezt kitartó lelkes-déssel teljesitették, óvták a legnagyobb éleimet, hogy Brassó vármegyében az állami óvodák 10 éves fennállásának örömére ma itt emlékünnepet szentelhetünk. Nincsenek mind itt ma, kik ezelőtt 10 évvel ezen a napon a nyári óvodákat megnyitották. Néhányat más vidékére hivott el tőlünk a gondviselés, de kívánom, hogy áldja meg az Isten mindnyájokat a jelen és távol levőket azon hű szolgálatokért, melyeket a letünt évek alatt annyi odaadással tanusitottak! A ma működő óvonők kiállításai is igyekeztek emelni a mai ünnepet. Fogadja a tisztelt közönség ezt is azzal az elismerő sel, melyet megérdemel. Jól tudom én azt, hogy még egy következő 10 év letünése után mindenmásképen tog lenni mint van, az óvodaügy lélekemelő előhaladást fog tenni még egy következő 10 évalatt Brassó városában és Brassó vármegyében; de az az előhaladás sem fogja soha elfeledtetni az alapvető óvónők nevét, és érdemeit mert ők vetették meg itt megyénkben a gyermekek templomának, a kisdedóvodáknak fundamentumát, ők sziszárd talajra, melyen az utánok következők már biztosan épitheták az épületet. Tartsa meg a gondviselés drága életüket, hogy a kisdedek ben s a kisdedek által még sokáig munkálkodhassanak itt a déli Kárpátok lábainál a szülők örömére, a magyar nemzet és haza díszességére!

A mi pedig engemet illet, bocsánatot kérve, hogy magamról is szólok, nekem 10 évi ömetem és kitartó lelkesedésel teljesitett munkásságomért elégségen jutalom az, hogy betekinthetek Mózessel a Nebo hegyéről az igéret ama szent földjére, a hol min den város, minden község magyar óvodái. ban magyarul fogják magasztalni az ártatlan kisdedek az Isten szent nevét.

Ezután egy kis 5—6 éves leányka mondotta el csengő hangon, bátran Végh Mátyásnak eme kedves kis alkalmi gyermek-versét:

A Barczaság sik mezején
Tizenegy fát ismerek én,
Mindeniknek nyájas lombja
Tiz éve már azt susogja:
A kit egyszer odavisznek,
Jó dolga van mindeniknek.

Most a játszi munka járja
S ha megunja fia, lánya, —
Torna, lapda kerül sorra,
Egyik sem bus, nem mogorva:
Oh, mi örömünk itten élni,
Gyönyörüség rájuk nézni.

Hát még az a sok szép ének...
Beillenék fül'milének,
Tipi-tapi tánez és roge
Egymásért éri, egy szép henye...
Óvónéni csakugy ontja,
Milyen kedves, mikor mondja.

Viruljon a tizenegy fa,
Mig csak él a magyar fajta,
Mert beh jó itt lenni nékünk,
Az otthonnal sem cserélünk;
Isten áldja e sok szép fát:
Mind a tizenegy óvodát.

Majd a Kollár Ilona belv. óvónő be gedujátéka mellett kimondhatatlan kedvességgel énekeltek el a kis 3—6 éves lánykák és fiucskák egy szép tavaszi dalt s a közönség nem nyugodott addig, mig meg nem ismételték

Azután Barcsay Albertné óvónő szavalta el János Lajosnak nzép alkalmi versét a gyermekül, s vigol Molnár Hajnalka olvasta fel Perényi R. óvónőnek kedvesen, s nagy megfigyelésel irt czikket az óvodában szerzett tapasztalatokról, mely ügyes munkát lapunk legközelebbi számában tárczaként fogunk közölni.

Még az ev. ref. egyházi dalárda énekelte el a „Szózat"-ot, s azután a közönség örömmel szivében s azzal az elhatározással, hogy a munkaiállitás megtekintésére még visszatér, — eloszlott.

J.

Politikai birek.

A magyar delegáczió elnöke. A magyar delegáczió elnöke a „B. C." értesülése szerint az idén alkalmasint Andrássy Aladár gróf lesz.

Uj főispán. Alsó-Fejérmegye főispáni székében legközelebb változás áll be. Kamény Kálmán báró főispán ugyanis megválik ez állásától és helyébe még e hónap folyamán Zeyk Dániel orsz. képviselő fog főispánná kineveztetni. Kemény báró, mint a „M. E. jelenti, továbbra is megmarad Maros-Torda megye élén.

A horvát bán Budapesten. Khuen-Héderváry gróf horvát bán, a ki tegnap a fő- és székvárosba érkezett, tegnap és ma több jeben értekezett Wekerle Sándor miniszterelnökkel.

A polgári anyakönyvek Horvátországban. A „B. C." irja: A képviselőház közigazgatási bizottságban nem régiben fölvetették azt a kérdést, vajjon az állami anyakönyvek iránti törvény megalkotásával egyidejüleg nem kellene-e arról is gondoskodni, hogy az állami anyakönyvek Horvátországban behozassanak. Ugy hiszik, hogy habar a magyar országgyűlés e tekintetben nem intézkedhetik, mert a belügy, ép ugy, mint az oktatásügy, Horvátország autonóm jogkörébez tartozik, a polgári anyakönyvekrek Magyarországon való behozatala után Horvátországban megfelelő törvénynek alkotása semmiféle nehézségekbe sem fog ütközni.

—

— A mémes birodalmi gyűlés felosztálása. A birodalmi gyűlés, miután a katonai nyugdijtörvény novellát valamennyi olvassban elfogadta, folytatta a katonai törvényjavaslat második tárgyalását. Helldorf. Preysing és Hornstein felszólalása után háromnegyed 3-kor a vitát bezárták és megkezdték a szavazást, melynek eredménye az lett, hogy a birodalmi gyűlés a törvényjavaslat I. §-át az összes szavazatokkal és konzervatívek szavazatai ellenében elvetette. Ezután Huene indítványának 1. paragrafusát névszerinti szavazásban 210 szavazattal 163 ellenében (1 képviselő nem szavazott) szintén elvetették. Erre a birodalmi kancellár felolvasta a császári iszenetet, melyével a birodalmi gyűlés felosztattatik.

Vármegyei közgyűlés.

(Folyt. és vége.)

Az alispáni jelentés a főszolgabirák 1892. évi pénznapiónak megvizsgálása tárgy-ban tudomásul vétetett.

Elhatározta a közgyűlés, hogy miután az 1890. évi I. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott 21802—1890. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében az utadó behajtása körüli szorgalmas eljárásért a községi jegyzők körében is jutalmazandók, — minden községben, annak a jegyzőnek, ki az utadó összeírása és beszedése körüli munkálatokat végzi, az 1893—94. évre 100—100 frt jutalom adassék, a vármegyei pénztárnok Mátyás Károly és ellenőr Bittermann Gyulának az utadó körüli teendők végzésért szintén 100—100 frt jutalom adassék.

A gyámpénztári ellenőrzési napló beszedésének folytán, a vonatkozó szabályrendeletben szükségessé vált módosíások elfogadtatnak.

A „Brassó vármegyei törvényhatósági közutakon, hófuvás, hegyomlás és árvíz alkalmával előforduló közlekedési veszélyeknek elhárítása, illetve megszüntetése iránti szabályrendelet" tervezete elfogadtatott.

Az 1893. évre összeállított névjegyzéke az országgyűlési képviselő-választóknak előterjesztetvén, tudomásul vétetett.

A vármegye közigazgatási bizottságának a miniszterelnöknek és az egyes szakminisztereknek intézett jelentése előterjesztetvén, tudomásul vétetett.

A vármegyei csapatkórháznak mult évi alipotáról szóló jelentést tudomásul veszi a közgyűlés és Tompa Sándornak a csapatkórház felügyelő minőségében tanusított buzgó működéséért jkvi köszönetet szavaz s a csapatkórház felügyeletével 100—100 frt fizetéssel Windt Lajos kir. főmérnöket és Bittermann Gyula vármegyei pénztárnokot bizza meg.

A vármegyei tiszti nyugdijalapról szóló jelentés tudomásul vétetett. Ez alap kitesz összesen 38,735 frt. 23¼ krt.

Megvizsgáztatott az adófelszólamlási bizottságba Ádám Károly rendes tagul, Horváth Péter pőtlagul. A bányaadó kivető bizottságba Bolesch Károly és Zaminer Ede rendes, dr. Otrobán Nándor és Kopony Mihály pőtlagokul; a bányaadó-felszólamlási bizottságba rendes tagná Ádám Károly, pőtlagná Zereiles Márton.

A hétfalusi és felvidéki főszolgabiró irodák részére egy-egy tűzbiztos vasszekrény vásárlásra vonatkozó határozat jóváhagyatott s felhatalmaztatott a vármegye alispánja, hogy az alvidéki járás községeinek hasonló hozandó határozatai jóváhagyják.

A községi jegyző-egyletnek a nyugdijalap segélyezése iránti kérése egy az alispán, főjegyző, főszámvevő, dr. Fabriczius József, Mayer József, Lengyel János, Marczell Márton, Liehn György és Fórís Mihály tagokból álló bizottságnak adatott ki azza', hogy tegyenek alegközelebbi közgyűlésnek javaslatot, ha vajon mi módon s melyik alapból és mekkora összeget lehetne e czélra forditani.

A szásznagyarosi járási erdőgondnoksághoz tartozó községeknek az a határozata, melyével a járási erdőgondnok fizetését 700 frtról 800 frtra emeltek, jóváhagyatott.

A Hosszufalu köszönetet f. évi január 4-én történt előljárósági tagok választása, az előforduló szabálytalanságok miatt, megesemmisíttetett.

A Zajzon, Krizba, Földvár és Feketehalom községekben történt választások szonban, — a beadott felebbezések alaptalanok lévén — helybenhagyattak.

A hétfalusi és felvidéki járás községeinek az a határozata, hogy a jegyzői nyugdijalap fölségélése czéljából a község állami adója után jutandó 4% -nyi összeget fizet a vármegye pénztárába, jóváhagyatik; Holtövény köztsége képviselete pedig, — mely község ezt a segélyt megtagadta, — utasíttatik ujabb határozat hozatalára, az alispán pedig felhatalmaztatik, hogy ez a község, mint az alvidéki járás községein okbozandó határozatait a törvényhatósági bizottság nevében jóváhagyja.

Brassó varos képviselő testületének, valamint többi községek kisebb jelentőségü határozatai jóváhagyattak.

Dr. Kecskeméti Zsigmond orvostudori oklevele szabályszerűen előjegyeztetvén, kihirdettetett.

A belügyminiszter azon lejratára, — lapunkban már teljtartalmulag közölve volt — mely az alvidéki és felvidéki járásoknak egy szolgabirói járásba való osztást tervezi, a közgyűlés a következő határozatot hozta: „A jelzett két szolgabiró járásnak egyesítése oly kétonbózó irányu és fontos köz- és magáneérdekekkel kapcsolatos, hogy a törvényhatósági bizottságnak ezek alapos megfontolására az idő rövidségére való tekintettel még kellő

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

deje sem volt arra, hogy álláspontját már most behatóan támogathatná, általánosságban azonban már ma kimondhatja, hogy jelszt változást semmi oka sincs óhajtani és ahhoz csak végs.ükség vagy mellőzhetlen szükséges érdekek fenforgása esetében járulhatna, miért is mély tiszteletét kéri belügyminiszter ur ő Nagyméltóságát ezt az intézkedést Brassó vármegyét illetőleg mindaddig felfüggeszteni, a mig a netalán bekövetkezhető közigazgatási államosítása kivetkeztében ily fontos változtatás keresztülvitelére mulhatlanul szükségesse válna."

Elhalt id. Czell Frigyes és Nagy István bizottsági tagok helyébe a legtöbb adófizetők névsorában következők Bundschuh Lajos és Petrik János póttagok behivatnak, Nagy I. helyére pedig az állandó és igazoló választmányba Antal János egyhangulag megválasztatott.

Végül pár ó. ó mitga indítványára pedig Nagy István emléke, — a ki ugy is, mint a törvényhatósági bizottság és főbb albizottsága lelkes és munkás tagja, s ugy is, mint több jótékony egyletnek és testületnek buzgó és áldozatkész támogatója, vármegyénk közérdekei kivül felejthetlen érdemeket szerzett, — jegyzőkönyvileg megörökittetik.

Gärtner Frigyes mértékhitelesit. hivatalfőnök és Német János szolga, Bartha Gyula és Máik Lajos vármegyei utcaőrnek fizetése kéréstükre, mint a többi tisztviselőké, 9%-kal felemeltetik.

Miután még Brassó városa és több község képviselőtének kisebb jelentőségü határozata jóváhagyatott, — elnöklő főispán ur ő mitga a közgyűlést a tagok éljenzése között bezárja. Dr.

Józsa Mihály jubileuma.

A brassómegyei tanitó-testület által f. hó 7-én Józsa Mihály tanitó működésének 50-ik évfordulója tiszteletére rendezett ünnepély a brassói magyar társadalom igen élénk részvétele mellett folyt le.

Vasárnap délután 5 órakor szépszámu közönség gyült össze az „Európa" szálloda nagytermében, hová az ünnepelt küldöttség által meghivatott. Megérkezésekor a brassói magyar dalárda elénekelte a „Himnusz"-t.

Ezután Kóós Ferencz, kir. tanácsos, tanfelügyelő tartott ülnökjó beszédet Józsa Mihályhoz, vázolva életét, működését, sokoldalu hasznos tevékenységét, s kivánva, hogy az Isten öt még soká éltesse a brassói magyar társadalom, magyar hazánk javára.

Józsa Mihály megköszönte a köszönt meg a kitüntetést és megtisztelteteset, melyben részesül, tudja, hogy a munkának szól s a pályának, melyen szeretettel működött. Hogy munkáját elismerik, farádhatott, azt a ő szerető, gondos anyjának s hü támogatójának, nejének köszönheti, kik oldala mellett állottak az élet harczainban s kik ő nagyért az ünnepélyes pillanatban kötelességének tartja halával megemlékezni.

Még a magyar dalárda énekelte el a „Szózatot." S azután a közönség leganyagyobb része szétment az ünnepélyet tisztelteitére rendezett lakomán részt vegyen.

A lakoma emelkedett hangulatban, sürü váltakozó pohárköszöntőkkel fűszerezve, lelkesen folyt le.

Kóós Ferencz, kir. tan., tanfelügyelő emelte éloszor poharát Ő Felségére. A közönség állva hallgatta meg. Rombauer Emil a közoktatásügyi kormányt éltette. Bede Dániel, mint a tanitó-egyesület elnöke Józsa Mihályra, az ünnepeltre ürítette poharát. Bíró Sándor Kóós Ferencz kir. tanácsos, tanfelügyelőt; Végh Mátyás az ünnepelt nejét éltette. Moór Gyula, egy kir. főesperes az ág. ev. egyház nevében éltette Józsa Mihályt, mint ez egyház hitoktatóját. Sphiller József a felekezeti tanitók nevében éltette a tanitó-kollegát. Dr. Vajna Gábor a „Brassói magyarság intézó bizottsága" nevében ürítette poharát az ünnepelre, mint ő a magyarság derék, munkás jegyzőjére. Rombauer Emil a „Brassói magyar dalárda" nevében éltette Józsát, mint a dalárda alelnökét, mire a dalárda is egy szép dalt énekelt el az ünnepelt tiszteletére. Dr. Otrobán Nándor a „Magyar polgári kör" nevében köszönti fel Józsát, mint e kör buzgó, tevékeny tagját; Kozsondai János pedig az „Iparos ifjak önképző egyletének" nevében, mint ez ifjusági egyesület elnöke.

Azután Végh Mátyás felolvassa az ünnepelt tisztelőitől jött számtalan távirat-ot és Biró Sándor egy üdvözlő levelet.

Baráczy Sándor Orbán Ferencz igazgatóra, Nagy Károly ev. ref. vallástanár a hiroktatók nevében Józsára, Bede Dániel Rombauer Emilre ürítette poharát. Ezután Józsa Mihály köszöni ujból a kitüntetést. Rombauer Emil élteti Józsa Mihályt anyját. Dr. Zakariás Józsára, mint az „Iskola és Szülőház" szerkesztőjére és a „Brassó munkatársára ürítí poharát. Dr. Vajna Gábor a tanitói kart, Bede Dániel Baráczy Sándort, Rombauer Emil Végh Mátyást, mint előtt élteti. Dr. Hoffmann Frigyes, mint családapa élteti gyermekei tanitóját, Józsát; Végh Mátyás Bede Dánielt; Bede Dániel a sajtót s jelenlévő képviselőjét; Papp Ferencz Józsát, dr. Zakariás a „Magyar polgári kör" s egyik legtevékenyebb tagját, Papp Ferenczet. Rombauer Emil, Czinege Istvánt, mint a röm. kath. gimnázium igazgató-helyettesét, Czinege István a nőket, dr. Zakariás Méhely Lajost, mint a „Brassói" volt szerkesztőjét köszönti fel. Bede Dániel az ifjuságra s az ezt itt képviselő iparos ifjak egyletére üríti poharát.

Volt még számos felköszöntő, közbe a magyar dalárda énekelt lelkesitő dalokat, Galuska hozta a szép nótákat s Tunyogi jó konyhája és bora mellől csak az éjfeli órákban szabadult a társaság. J.

Irodalom

Változások kuszában. Socialpolitikai tanulmányok, melyeket a jövő kormány figyelmébe ajánl Bernát István.

E röpirat szerzője az eddig követett politika hiányait és egyoldalusságát, társadalmunk fogyatkozásait, fejlődésének hézagait tünteti fel. Igyekszik behizonyitani, hogy az anyagi érdekek kizárólagos kultusza s az állam mindenhatóságának megszárlálása miatt a magyar állam fejlődése egészében nem lehet, sőt ez a politika szükségképen a szabadság elvesztésére fog vezetni. Válodja a kormányzó osztályt, a parlamentet, hogy nincs feladata magaslatán, mert a plutokratia szolgálatában áll s a nagy és általános nemzeti érdekeket elmozdítani nem hajlandó. Melegen szólal fel az elhanyagolt millók érdekében, emberiesebb politikát sürget s a vagyon arányos megosztásának szükségét fejti ki. Mindennek feltételéül a magyar társadalom gyökeres átalakulását, az uralkodó hazugságok kiirtását és a torkévesek ösztönösségét tekinti.

A mü ára 60 kr. s Hornyánszky Viktor könyvkereskedésében kapható.

HELYI HIREK.

— **Lapunk legközelebbi száma** a közbeeső ünnep miatt csak szombaton fog megjelenni, melyhez a csütörtöki szám helyett kárpótlásul felivnyi melléklettel ad a kiadóhivatal.

— **Elischer József** kir. tanácsos, tankerületi főigazgató vasarnap vámosunkon átutazva Kézdi-Vásárhelyre ment az oltanyiskolák megtekintésára. Onnan Sepsi Szent-Györgyre utazik és szombaton f. hó 13-án délután vasárnaptól érkezik az itteni közép-iskolák megvizsgálása czéljából, s körülbelül e hó végéig fog itt maradni.

— **Városi** képviselő közgyűlés lesz szerdán, f. hó 10-én délután 3 órakor; figyelmeztetjük reá városatyáinkat.

— **A „Kronstädter Männergesangverein** szombaton tartott, daleteiye mint miadig, ugy ezuttal is igazi kellemes zenei élvezet lett nyujtott. A látogatottság, azt hiszük, e rossz idő miatt, s mert még egy más hangverseny is volt, nem volt olyan a milyen lenni szokott; s a milyet a müsor is megérdemelt volna Az előadott dalok közül legtakabb tetszett a „Primettur Ilse" czimü; mely férfikar váltakozva tenor és bariton magánénekkel és egy kettőssel, igazán bajos és elragadó hatásu volt. Szép volt a nói kar két dala a Hünnels: „Meerkönigin"-jéből, s különösen annak második, mely fülbemászó, játszi dallamával nagyon kedves volt, s melyben egy szép nói sopranüng, — kellemes és erős, — előnyösen érvényesült. A férfi magánénekek Scherg G., Orendi A. és Steiner urakról, ismert szép hangunyagukkal, s szokott müvészettel és verve-vel adátak elő.

— **A magyar** kereskedelmi testület által fontartott kereskedelmi iskola zárvizsgálati vasárnap d. e. 8—12 óráig tartattak a kereskedelmi akadémia egyik foldszinti termében Kóós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő, Orbán Ferencz kereskedelmi aka démiai igazgató és Vercar Lukács, mint a testületi iskola igazgatója vezetése alatt; s magyar kereskedőink egyen élénk részvétele mellett. A fiúk legnagyobb része sokra haladt, kereskedelmi levelezés, könyvvezetés és kereskedelmi számtan terén s a kereskedelmi ismeretek egyéb ágaiban is. Ez iskola növendékeiből elmélettileg tanult kereskedők lesznek, s utói — valamint akadémiánk növendékeitől — várjuk azután kereskedelmünk megmagyarositását. Ajánljuk kereskedőink figyelmébe e testiletet: és iskolát; s ha nem a magyar emberek egy rész e nemet ajku iskolákba adja gyermekeit, hogy a német nyelvet megtanulja, inkább érdekik dáltabbja német ajku polgártársaiknak, kereskedőinknek, hogy ók meg a magyar iskolába adják gyermeküket; mert azt hiszük, azok nak is van legalább akkora szükségük a magyar nyelvre, mint a magyar ember gyermekének a német nyelvre.

— **Hangverseny.** A helybeli katonai zenekar következő érdekes müsorral tartja meg holnap szerdán, május hó 10-én a „Central" termében a vezérzenei tükárutsaltak javára hangversenyét: I. Beethoven, Leonora-nyitány (3-ik). 2. Saint Saëns, Danse macabre. 3. a) Haydn, Serenad, b) Schumann, merengés. 4. Liszt, Hungaria (symphonikus költemény). Kezdete fél 8 órakor. Jegyek előzetesen Hiemesch V. könyvkereskedésben, különben pedig a hangverseny estéjén a pénztárnál válthatók. — Hisszük, hogy varosunk közönsége sietni fog felhasználni az alkalmat arra, hogy lelkiismeretes és szép hangu tenor és tenorkesedelem a n. érd. közönség pártfogására mindig számitharatik. Pogadja ezért a n. é. közönség, de fogadják fóképen a leghálásabb köszönetünket mindazon urhölgyek és urak, kik magyarosiás közreműködésünk czélja ugy az erkölcsi mint az anyagi sikert biztositák! — Az egyiet elnöksége.

— **Erteisités.** Widmann Alfred, tanárkézimühely-igazgató, vár-uteza f. é. majus hó 6-tól kezdve a brassó Kézhasználatlan távbeszélő hálózatba 43. sz. a. be lesz kapcsolva.

— **Józsa Mihály** jubileuma alkalmából tisztelői az ünnepelnek élethugyságu czekkéjét is elkészitették s ezt a rendezőség az „Európa" termében az ünnepély alatt kifüggesztette. Az arczkép jól van találva s ezek diszeritére vállk Schwarze Emil polgártársnak, ki annak kivitelét krétarajzban igen esinosan eszközölte; ajánljuk a rajzon ezen ügyes kezelőjét a közönség figyelmébe.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Papválasztás** Zajzonban. A zajzoni evangelikus egyháskösség a multi évben elhunyt Pap György lelkész helyébe f. hó 7-én tartott kösgy ülésben egyhangulag Sándy Lajos nemes-d-emölki (Vasmegye) segédlelkészt választta meg lelk szének.

— **Elnevezés.** Muit számunkban tévedésből irtuk, hogy Nagy Dénes h. okládi kir. aljárásbiró a borosjenéi jbsághoz nevezteteet ki mint ő sárkányi.

— **Ongyilkosság.** Tanschl Antal, földvári fösszolgabiró díjnok — ki ellen büntetésre lopás miatt vizsgálat van folyamatban — tegnap az Olt-ban ölte magát. Hullája a magas vizállás miatt még nem volt megtalálható.

— **Vasuti forgalmi akadályok.** Kézdi-Vásárhely—Sepsi-Szent-György és Brassó—Hosszufalu körül szünetel a forgalom. Előbbi helyen a nagy esőzések miatt a vasuti töltést elöntötte az ár, utóbbi helyen pedig az ugynevezett sáraz Tömös most az egyszer megtagadta saját nevét s elrontotta a rajta átfutó vasutt hidat.

— **A „Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság" Budapesten.** Az ipari és kereskedelmi élet folytonos és gyors fejlődésével arányjosan szaporodtak a balesetek, melyeknek mindenkiegyaránt ki van téve. A hirlapokban a balesetek már állandó helyet foglalnak el és nincsen nap, melyen egy esetek vagy csoportokat ért balesetekről ne olrasnánk. Az elővigyázatos ember, de különösen a gondos családapa nem mulasztháatja el tehát, magát a testi balesetek ellen biztositani. Mégvan ez könnyüive az által, hogy a balesetbiztositásnál a dijtétel rendkivül csekély és előlegesorosivizsgálatnaknincs helye. A „Nemzeti Baleset- és Munkásbiztositó Részvénytársaság" az első hazai vállalat, mely kizárólag a biztositás ezen speciális ágával foglalkozik. Ezen társaság 1.000,000 korona tellesen befizetett alaptőkével bir és alkalmat nyujt arra, hogy a hazai közönség a biztositás ezen nemeit is hazai biztositó társaságnál előnyösebben, mint bárhol, eszközölhesse. A másik feladat, melyre — mint czégéből is kitünik — a „Nemzeti Baleset- és Munkásbiztositó Részvénytársaság" elsőnek vállalkozott, a szerénynyelő életviszonyok közt élő néposztály életbiztositásából áll. Lehetővé tette azt ezen társaság az, hogy életét csekély hot dijfizetés mellett és orvosi vizsgálat nélkül a legszerényebb keresetforrással biró ember is biztosithassa és ez által öregségére ónmagát, halála esetére pedig családját a nyomor ellen megvédje. Ezen társaság üzemelő bévebb felvilágositást nyujt lapunk jelen számában közölt hirdetés, melyet olvasóink figyelmébe ajánlunk.

— **Szálitás.** A m. kir. államvasutak budapesti igazgatóságának talpták szállitására vonatkozó egy hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában megtekinthető. Az ajánlatok folyó évi majus hó 30-ig nyujtandók be.

A helyi érdekü vasut uj menetrendje.

Indulások. *Sétatér állomásról m. á. e. pályaudvarok á ó.* 38. és 9 órakor, reggel, 7 ó. 42 p. reggel, 9 ó. 43 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt, 11 ó. 29 p. délelőtt, 1 ó. 51 p délután, 6 ó 38. este és 9 ó. 58 p. este; *Noa* állomásra 5 ó. 17 p. délután és 5 ó. 16 p. délután; *Hosszufalura* 7 ó. 49 p. reggel, 11 ó. 42 p. délelőtt, 2 ó. 53 p délután, 5 ó. 43 p. délután és 9 ó. 20 p. este; *Bertalanra* 5 ó. 25 p. reggel, 8 ó. 36 p. reggel, 10 ó. 11 p, délelőtt, 12 ó. 16 p. délután, 1 ó. 51 p. délután, 4 ó. 24 p. délután, 6 ó. 20 p. este, 7 ó. 57 p. este és 10 ó. 54 p. este. (Fötérről Bertalanra 6 ó. 37 p. reggel.)

Érkezések. *Sétatér állomásra, m. á. e. pályaudvarról* 5 ó. 25 p. reggel, 8 ó. 34 p. reggel, 10 ó. 19 p. délelőtt. 11 ó. 13 p. délelőtt, 12 ó. 16 p. délután, 2 ó. 37 p. délután, 7 ó. 26 p. este és 10 ó. 54 p. este; *Nóa* állomásról 4 ó. 24 p. délután és 6 ó. 22 p. délután; *Hosszufaluról* 7 ó. 27 p. reggel, 10 ó. 11 p. délelőtt, 1 ó. 51 p. délután, 5 ó. délután és 7 ó. 57 p. este; *Bertalanról* 4 ó. 38 p. reggel, 7 ó. 42 p. reggel, 9 ó. 43 p. reggel, 11 ó. 42 p. délelőtt, 1 ó. 51 p. délután, 2 ó. 53 p. délután, 5 ó. 43 p. délután, 9 ó. 20 p. este és 9 ó. 58 p. este. (Bertalanról Fötérre 6 ó. 34 p. reggel.)

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé:* Vegyes vonat 5 óra 10 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 45 perczkor délután; személyvonat 7 óra 45 perczkor este. *Budavaret felé:* Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 11 óra délelőtt; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé:* (Brassó-Bertalan állomásról Vegyes vonat 9 óra 05 pkor reggel; vegyes vonat 3 óra 41 pkor délután; 9 óra 25 pkor este. *Kézdi-Vásárhely felé:* személyvonat 5 óra 46 pkor reggel, 8 óra 50 pkor reggel és 3 óra 10 perczkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől:* Vegyesvonat 10 óra 3 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; vegyesvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől:* Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 7 óra 19 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől:* (Brassó-Bertalan állomásra) Vegyes vonat 6 óra 04 pkor reggel; vegyes vonat 1 óra 19 perczkor délután; és vegyes vonat 8 óra 06 pkor este. *Kézdi Vásárhely felől:* személyvonat 8 óra 18 pkor reggel, 1 óra 49 pkor délután és 6 óra 56 pkor este.

Felvilágositást szivesen ad a városi menetjegyiroda, Kolostor-utcza 11., hol jegyek válthatók és podgyász feladható.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Tiszta vér

az egészség!

Tiltos betegségek, görvély, kiütések és sápadtság, általános bágyadtság, gyöngeség eltűnnek az egészséges vér mellett!

Sikeres eredményért kezeskedünk gyógymódunk használata mellett.

Kérdéseknél válaszbélyeg mellékelendő.

„Office Sanitas" Párisban 30., Faubourg Montmartre

50 (19—)

Gyógyszerész segéd

(nem okleveles), ki a hazai három nyelvet bírja, valamint

egy gyakornok

is junius 1-től, esetleg julius 1-től fogva kellemes állomást nyerhet

Kellemen Ferencz

gyógyszertárában a FEHÉR TEMPLOM-hoz BRASSÓBAN.

Hizó marha-eladás.

A fogarasi m. kir. áladalmi ménesbirtokon álló 100 darab fehér hizó ökör irábeli ajánlat utján a nagyméltóságu földmivelésügyi minisztérium jóváhagyásának fentartása mellett, helyben szabad kézből eladatik.

Venni szándékozók az uradalmi igazgatósági irodában Fogaras on jelentkezhetnek.

239 (1—3)

Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság Budapesten.

(Az első hazai biztosító-társaság, mely kizárólag baleset- és munkásbiztosításokkal foglalkozik.)

100,000 korona teljesen befizetett alaptőke.

A nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság

Elfogad baleset elleni biztosítások halál esetére, állandó- és mulékony munkaképtelenség esetére és pedig:

I. Egyénenkénti biztosítások a hivatásszerű foglalkozás közben vagy azonkívül ért balesetek ellen;

II. Mindennemű baleset-biztosítások szárazföldi és tengeri utazások tartamára,

III. Csoportos baleset-biztosítások;

IV. Szavatossági kötelezettségek biztosítását.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság baleset-biztosítások 18—60 életévek közt a biztosandók nemére való tekintet és orvosi vizsgálat nélkül a legjutányosabb díjak mellett eszközöl.

Több évi biztosításoknál a társaság rendkívüli előnyöket nyujt.

Példa: Egy ügyvéd, bankár, irodahivatalnok, kereskedő, tanító, pap szerkesztő díjtétele az I. kockázati osztály szerint a következő biztosításokért és pedig:

5 000 korona utáni halál esetére . . . . . à 0·50‰ = korona 2·50

15,000 „ „ állandó munkaképtelenség esetére . . . . . à 0·70‰ = „ 10·50

5 korona napenkénti kártalanitásért ideiglenes munkaképtelenség esetére . . . . . à korona 1·40 7·—

a biztosításnak egy évre való kötése esetén . . . . . korona 20·— fizet

a biztosításnak öt évre való kötése esetén (évi díjfizetéssel) évenként . korona 18·— fizet

a biztosításnak tiz évre való kötése esetén (évi díjfizetéssel) évenként . korona 16·— fizet

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság.

Elvállalja továbbá szerényebb anyagi viszonyok közt élő egyének mint tisztviselők, segédhivatalnokok, kisparosok, munkások stb. életbiztosítását csekély heti díjtizetésekkel:

I. Halálesetre élethossziglan tartó díjfizetéssel;

II. Halálesetre korlátolt tartamu díjfizetéssel;

III. Halál és élet esetére korlátolt tartamu díjfizetéssel;

IV. Gyermek (kiházasitási) biztosítások korlátolt tartalmu díjfizetéssel;

Példa: Egy 30 éves egyén az I. táblázat szerint 20 fillér (10 kr) heti díjért bizo sítiat halál esetére 316 korona (158 frt) tőkét, 40 fillér (20 kr) heti díjért 2×316 = 632 korona (316 frt) tőkét, 60 fillér (30 kr) heti díjért 3×316=948 korona (474 frt) tőkét, 1 korona heti díjért 5×316=1580 korona (790 frt) tőkét.

Bővebb felvilágositások a prospektusok nyujtanak, melyek a társaság igazgatóságánál, továbbá az Első Magyar Altalános Biztosító társaság — a lőcsei biztosító társaság és a Magyar-francia biztosító-részvénytársaság minden ügynökénél — mint a Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság képviselőnél — kapható és kivánatra bárkinek ingyen és díjmentesen megküldetik.

256 (1—3)

Fleischer M. és Társa borkereskedő.

Mély tisztelettel van szerencsénk a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani gazdag raktárunkat a legfinomabb inöségü fehér és vörös

természetes hegyi borokból

az alábbi olcsó árakon:

Fehér borok.

(Erdélyi csemegebor.)

Aszubor	pr liter 1 frt	20 kr.
Leányka	„ — „	80 „
Riszling, első minőségű	„ — „	70 „
Riszling, legfinomabb	„ — „	50 „
Törökhegyi	„ — „	60 „
Muskotály	„ — „	60 „
Fehér burgundi	„ — „	70 „
Erdélyi asztali bor 1892-beli	„ — „	36 „
„ „ korábbi évekből	„ — „	49 „

Vörös borok.

Szicziliai (ujdonsag)	pr. liter	36 kr.
Dalmácziai, legfinomabb	„ „	40 „
Budai	„ „	40 „
Budai, kiválasztott	„ „	70 „
Ürmösbor	„ „	40 „

Nagyobb vásárlásnál megfelelő árengedményt nyujtunk.

Kiváló tisztelettel

201 (6—10) **FLEISCHER M. és TSA.**

Eszterházy-pincze Kapu-u. 23. sz. saját házamban

Eszterházy-pincze Hirscher-utcza 1. szám alatt.

Minden bor, melyet mi eladunk, valódi szőlőnedv, nemes borrá évülve

PSERHOFER J.-féle

gyógyszer ár

Bécsben, I. ker., Singerstrasse 15. sz., „zum goldenen Reichsapfel".

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt *általános labdacsok* neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan sőig létezik beteg-ég, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be ne bizonyitottak volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésnek érvendnek és alig van ember, ki ezen kitünő hazirszerből kisélet nem volna található. — Számtalan orvos állási ezen labdacsokat használtak és ajánlattak minden oly bajok ná, melyek a rosz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, beltétlenség s ily sokó betegségekről. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is; ily sápkórnál, idegszegénységnél fajtajárványoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly könnyen hatnak, hogy a legrekedtebb fajdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. — A számtalan hálairatból, melyet a labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk akon meg egyszessel, hogy mindenki, a kinek ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierbach, 1888. október 22.

Tekintetes ur! Alu irt kéri, hogy belette hasznos és kitünő vértisztitó labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignácz, orvos.

Hrasche, 1887, szept. 12.

(Flódnik mellett.)

Tekintetes ur! Isten skarata volt, hogy az Ön labdacsai kezem kőzé kerüljek, melyekkel halálai szennet megtoron. Ön gyermekajtatban megbitotam folytunyitom, hogy semmi mindkt sem voltam többé képes végezni és bizonyára mar a holtak kőzt volnék, ha az Ön csodalatosabb labdacsai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Knifica Teréz.

Bécs-Ujhely, 1884. nov. 9.

Mélyen tisztelt ur! A legforrób köszönetemet mondom ezennel. Onnak 60 éves nagy nőném vacsolva. Az illető 6 évek az szemeiben gyomorburtban és vizkórságban, mar eletét is magunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztitó labdacsai s azok allandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. — Legtöbb tiszteletet

Weinczettel Józefa.

Eichengrabernam, 1889. márcz. 27.

(Glöhl mellett.)

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésmet kifejezni ezen labdacsok érdekes felett és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszés szerinti használásra Önt ezennel felhatalmazom — Teljes tiszteletettel

Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Szilézia, 1888. okt. 8.

(Kohlbach mellett.)

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodalatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam eohasznak kifogyni, a mint legforróbb köszönetemet kifejezem vagyok tiszteletettel

Zwicki Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a *Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almával" czimzett gyógyszertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz.* a. készítetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 dobozt tartalmaztatik 1 frt 05 krba kerül; bérmentet az utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr, 3 csomag 3 frt 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt 20 kr, és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy eletjegyzékünk és az ezen labdacsok a legkitünőbb hatásáról szóló levelek és alakok alatt utánozottnak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J. féle vértisztitó labdacsokat követeni és csakis azok tekintheetők valódinak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. nevalairással fekete szinben és minden egyes doboz fedele ugyanezen aláirással vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu, legjobb szer minden köszvény és ez csontsajnak, ugy szintén gyulladásoknál, tagszaggatásnál, ischias, migraine és hideg fogfájás, fölfázás fölszaggatás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs *Pserhofer J.-tól.* Évek hosszu sora ota valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz *Steudel tanártól.* Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjukacz, sebes vagy gyuladt meil vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer ión kipróbálva. Egy tégely 50, bérmentve 75 kr.

Fagybalzam *Pserhofer J.-tól.* Sok ér pu- a fagyos tagokra és minden idős sebre mint legbiztosabb szer elismerve. 1 kocsiggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüneedv, egy általánosan elismert kitünő háziszer, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Életesszenczia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rosz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszer, 1 üveg ceével 22 kr, 12 üveg 2 forint.

Általános tisztitó-só *Dulrich A. W. tól* Kitünő háziszer a rosz emésztés és minden következményei ném.: fájás, szédülés, gyomorgörcs gyomorbaj, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 kr. egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszüntetti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen ugy tartja a lábbeliét és mint artalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen 1 üveg 40 kr., bérmentes kiküldéssel 65 kr.

Helsó vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomorsorult ártalmen s minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál, 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül az ösztrák lapokban hirdetett összes belés külföldi gyógyszerészeti különleges gyógyszerek tárott vannak, és kérjük tehát nem lévők gyorsan és ösztonban megszerezhetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban ezz küzöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis az esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékelt lebbek.

A fentiek különlegességek kaphatók Török József gyógyszerész urnál Budapesten, Király-utcza 12-dik szám.

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmüvelődés nyomda.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.